

Vreme: 06.07.2026 06:35

Medij: politika.rs

Link: <https://www.politika.rs/sr/clanak/768422/kada-ce-zasluge-postati-kljucne-za-prosirenje>

Autori: Dejan Spalović

Teme: Pregovaračka poglavlja i klasteri u Pregovorima Srbije sa EU; Evropska unija i Rusija

Naslov: Kada će zasluge postati ključne za proširenje

14927

Srbija je na evropskom putu i cilj naše zemlje jeste ulazak u [Evropsku uniju](#) - zvaničan je stav Beograda, uz pouzdan i otvoren pristup, kao i poruke da to ne znači odricanje Srbije od tradicionalnih prijatelja i partnera. Ipak, kada se građani pitaju pojedinačno i kada im se izbor nameće, nedoumice nisu male i dilema je duga koliko i moderna istorija naše zemlje - kom se carstvu prikloniti, Zapadu ili Istoku, odnosno u današnje vreme [Evropskoj uniji](#) ili Kini, Americi ili Rusiji. Predsednik Srbije Aleksandar Vučić podsetio je da je sa liderima [Evropske unije](#) i vodećih država članica nedavno u Tivtu razgovarao o budućnosti [EU](#) i evropskom putu Srbije. Vučić je za TV Informer, odgovarajući na pitanje da prokomentariše pisanje hrvatskog "Jutarnjeg lista", koji povodom tog razgovora tvrdi da se naslućuje da bi "Brisel mogao da nagradi Beograd", rekao da se trudi da ne komentariše pisanje hrvatskih medija jer je, kako je istakao, sve što su napisali uvek bila neistina. "Taj razgovor je bio veoma dobar i vrlo otvoren. Imao sam priliku da razgovaram sa najmoćnijim i najvažnijim liderima Evrope. I nismo razgovarali ni o nagradama, niti o bilo čemu drugom, razgovarali smo o onome što je potrebno da se uradi, razgovarali smo o budućnosti [Evropske unije](#), ali pre svega o onome kakav je put Srbije i šta je to što Srbija želi. Mislim da iz tog dobrog razgovora može da proizađe nešto dobro za Srbiju, a da li će ili ne, videćemo u vremenu koje je pred nama", dodao je Vučić. U fokusu javnosti prethodnih dana našao se ponovo i predlog predsednika Vučića i premijera Albanije Edija Rame o postepenom članstvu u [EU](#), koji je u komentaru investitora Jana Ružičke objavljenom u listu "Handelsblat", najpoznatijem nemačkom dnevniku specijalizovanom za ekonomiju, ocenjen kao najrealističniji model za integraciju zapadnog Balkana. Zaključak je i da bi takav pristup omogućio Srbiji i regionu konkretne ekonomske koristi, a [Evropskoj uniji](#) očuvanje geopolitičkog uticaja u jugoistočnoj Evropi. Odgovarajući na pitanje o ovom tekstu u kojem se zaključuje i da [EU](#) nedovoljno koristi potencijal Srbije kao ekonomskog partnera, Vučić je rekao da autor teksta dobro razume potrebe Evrope, ali i situaciju na Balkanu. A kada je reč o trenutnim prilikama u samoj [Evropskoj uniji](#), šestomesečno predsedavanje Irske Savetu [EU](#), njeno osmo, počelo je 1. jula i završiće se krajem godine. Moto predsedavanja je "Snaga sa jedinstvom". Irska rotirajuće predsedavanje [EU](#) preuzima od Kipra, a na kraju godine će ga predati Litvaniji. U Briselu se Dablin smatra pouzdanim i nepristrasnim posrednikom u procesu proširenja. Irska se doživljava kao jedna od retkih država članica, čija Vlada nikada nije blokirala nijedan korak u procesu pristupanja i koja nema otvorena bilateralna pitanja ni sa jednom zemljom kandidatom. Tim povodom ambasador Irske u Srbiji Kevin Kolgan kazao je krajem prošle nedelje da je njegovoj zemlji proširenje [Evropske unije](#) uvek bio i biće prioritet. "Želimo da vidimo Uniju koja raste. Irska je imala puno koristi od članstva, od najsiromašnije članice smo postali, ne najbogatija, ali nismo daleko od najbogatije. Zbog [EU](#) imamo i mir, nema više nereda na severu. I želimo da i drugi osećaju benefite", rekao je ambasador poslanicima u Skupštini Srbije. On je na sednici Odbora za [evropske integracije](#) predstavio prioritete irskog predsedavanja Savetu [EU](#) za drugu polovinu 2026. godine, među kojima je istakao konkurentnost, unapređenje dobrostanja i bezbednosti građana. "Vrednosti [EU](#) biće temelj našeg predsedavanja. Radićemo na očuvanju vladavine prava i jačanju demokratske otpornosti širom Evrope. Proces proširenja [Evropske unije](#) vidimo kao jedan od najvažnijih izraza tih istih vrednosti. Od svih zemalja kandidata očekuje se da ih štite, promovišu i dosledno primenjuju - to je u zajedničkom strateškom interesu svih

Vreme: 06.07.2026 06:35

Medij: politika.rs

Link: <https://www.politika.rs/sr/clanak/768422/kada-ce-zasluge-postati-kljucne-za-prosirenje>

Autori: Dejan Spalović

Teme: Pregovaračka poglavlja i klasteri u Pregovorima Srbije sa EU; Evropska unija i Rusija

Naslov: Kada će zasluge postati ključne za proširenje

nas", rekao je srpskim poslanicima i dodao da će se Irska truditi da kao predsedavajuća olakša pregovore, ali da članice odlučuju da li će novi klasteri biti otvoreni. Osim unutrašnjih pitanja razvoja [EU](#), jedna od stavki koja bi mogla da bude visoko na agendi jeste i mogućnost proširenja [Evropske unije](#). Spekuliše se da bi Crna Gora mogla da napravi velike korake ka punopravnom članstvu, a očekuje da će i druge potencijalne članice, pre svih Srbija, otvoriti nove pregovaračke klastere. U Dublinu posebno ističu da je upravo kada je Irska predsedavala Savetu [EU](#) 2004. godine sprovedeno najveće proširenje u istoriji Unije, tokom kojeg je članstvo dobilo osam država centralne i istočne Evrope, kao i dve ostrvske zemlje, Kipar i Malta. Diplomate u Dublinu se nadaju da bi ponovo moglo doći do proširenja Unije. Pristupanje Srbije [Evropskoj uniji](#) je na aktuelnoj agendi budućeg proširenja [EU](#) od 2012. godine, kada je Srbija postala kandidat za članstvo. Naša zemlja je zvanično podnela zahtev za prijem 22. decembra 2009. godine. Uprkos reformama, zbog političkih razloga pojedinih članica Unije, Srbija poslednjih godina nije otvorila nijedno [pregovaračko poglavlje](#) ili klaster. Posvećenost ovoj temi Vlada Srbije je pokazala i 3. oktobra 2024. godine, kada je usvojila Reformsku agendu, dokument čiji je cilj da ubrza pokrenute reforme u pregovorima o članstvu sa [EU](#). Ministar za [evropske integracije](#) [Nemanja Starović](#) kaže da predsedavanje Savetu [Evropske unije](#) ima prevashodno simbolički karakter. Za "Politiku" naglašava da država koja predsedava ne stiče nikakve izvršne nadležnosti, već tu ulogu uglavnom koristi za promociju svojih prioriteta na unutrašnjem i spoljnom planu tokom šest meseci. "Naravno, predsedavanje omogućava promovisanje određenih političkih prioriteta, uticaj na dnevni red i aktivno građenje konsenzusa oko ključnih pitanja, ali ne donosi odlučujući glas pri donošenju odluka. U tom kontekstu treba posmatrati efekte upravo okončanog kiparskog predsedavanja Savetu [EU](#), kao i očekivanja od irskog predsedavanja koje je upravo počelo. Deo domaće javnosti očekivao je više od Kipra, pre svega zbog tradicionalno dubokih i prijateljskih veza između naših dveju država i naroda. Kipar je zaista uvrstio proširenje [EU](#) među svoje prioritete, ali je rat na Bliskom istoku, regionu kojem i sam geografski pripada, sasvim razumljivo odvuкао pažnju. U takvim okolnostima, kiparski diplomatski tim se opredelio da posebno promoviše brzi napredak Crne Gore ka članstvu u [EU](#), kao temu koja u Briselu donosi relativno lake i vidljive poene", kaže Starović. Navodi da kada je reč o Srbiji, bilateralna podrška Kipra se nastavila na istom nivou kao i pre predsedavanja. Međutim, odlučujućeg proboja u pregovaračkom procesu nažalost nije bilo, što je i očekivano s obzirom na ograničene mogućnosti države koja predsedava da stvori široki konsenzus među svih 27 članica. Sa druge strane, prethodnih šest meseci obeležio je značajan zamah u reformskim procesima u Srbiji. Podseća da je "usvojen čitav set zakona usklađenih sa Evropskom komisijom, što predstavlja važan korak napred". Dodaje da nas to vodi ka očekivanjima od irskog predsedavanja, koje je upravo počelo. "Uz nužni oprez koji proizlazi iz prethodnih iskustava, realno je očekivati da sprovedene reforme omoguće prevazilaženje političkog zastoja koji traje već četiri i po godine, i to već u ranoj fazi irskog predsedavanja. To bi podrazumevalo otvaranje Klastera 3, kao i Klastera 2, na čemu je Operativni tim Srbije intenzivno radio prethodnih meseci. Najvažniji cilj je dobijanje Izveštaja o ispunjenju prelaznih merila u poglavljima 23 i 24, čuvenog IBAR-a. Ako ga dobijemo do kraja irskog predsedavanja, početkom 2027. mogli bismo da počnemo zatvaranje otvorenih poglavlja i nadoknadimo proceduralne zaostatke nastale nakon početka rata u Ukrajini. Istovremeno, proces integracije Srbije odvija se i na drugim važnim kolosecima. Pre godinu dana pristupili smo području SEPA, a od maja ove godine građani i privreda ostvaruju značajne uštede na transferima novca ka zemljama [EU](#)", ističe [Nemanja Starović](#). Naglašava da "Reformsku agendu sprovodimo stabilnom dinamikom, što nam omogućava periodično povlačenje finansijskih sredstava iz Plana rasta [EU](#) za zapadni Balkan". "U narednim sedmicama očekuje nas i početak formalnih pregovora o pristupanju evropskoj zoni 'Roming kao kod kuće', što će dovesti do ukidanja visokih naknada za mobilne usluge u [EU](#). Sve u svemu, pred nama je period sa mnogo posla, ali i sa značajnim mogućnostima za odlučujući napredak u pregovorima o članstvu. Iako Irska nije geografski bliska našem regionu, reč je o državi koja principijelno podržava proširenje [EU](#) i zalaže se za proces zasnovan na stvarnim zaslugama kandidata. To je objektivan i ravnopravan pristup koji Srbija i sama zastupa", zaključuje ministar. A direktor Instituta za evropske studije u Beogradu Slobodan Zečević kaže da se u Srbiji pomalo preuveličava uloga predsedavajućeg Saveta ministara [EU](#) i za naš list navodi da se ta funkcija obavlja kolegijalno sa bivšim predsedavajućim i budućim predsedavajućim da bi se dobila neka usaglašenost u vezi s dnevnim redom i temama koje će biti na stolu. Kaže da sam predsedavajući nema neku moć odlučivanja, jer to rade predstavnici svih 27 država. "Od predsedavajućeg možemo da očekujemo da stavi na dnevni red neko pitanje koje je za Srbiju bitno, kao što bi to bilo otvaranje Klastera 3 i to će uraditi pod uslovom da predsedavajući ministar iz Irske ima informacije da bi to bilo povoljno rešeno. Dakle, nema on neku izvršnu ulogu da donosi neke odluke. Jednostavno koordinira radom Saveta pre svega oko dnevnog reda i koje će teme da stavi na odlučivanje i to je to", kaže Zečević. Ukazuje da je za nas veoma važno da se na dnevni red stavi Klaster 3 ili možda otvaranje još nekog klastera kada budemo bili spremni. Slobodan

Vreme: 06.07.2026 06:35

Medij: politika.rs

Link: <https://www.politika.rs/sr/clanak/768422/kada-ce-zasluge-postati-kljucne-za-prosirenje>

Autori: Dejan Spalović

Teme: Pregovaračka poglavlja i klasteri u Pregovorima Srbije sa EU; Evropska unija i Rusija

Naslov: Kada će zasluge postati ključne za proširenje

Zečević kaže da ima nezvanične informacije da [EU](#) ima planove da nagradi Srbiju zbog usvajanja izmena pravosudnih tzv. Mrđićevih zakona, a kako bi podstakla zemlju da ubrza napredovanje u procesima pridruživanja [EU](#). Reč je o zakonima koji su usklađeni sa preporukama Venecijanske komisije. Navodi da bi i ta odluka, kao i sve druge koje se odnose na druge zemlje kandidate ili se odnose na neko drugo pitanje, morale da budu donete konsenzusom. "Kada je reč o Irskoj, ona stavlja nešto za šta zna da ima konsenzus da bude usvojeno od svih ostalih. Otvaranje Klastera 3 bilo bi važno i za Srbiju. To bi označilo prekretnicu u procesu pristupanja Srbije i konačno bi nam omogućilo da prekinemo začarani krug u kojem smo godinama zarobljeni. Nama ne smeta da neko prilikom glasanja bude uzdržan, ali ako je neko protiv, ne može da se otvori klaster", kaže Zečević. Za Klaster tri, koji obuhvata konkurentnost, ekonomski rast, industrijsku politiku i usklađivanje sa Carinskom unijom [EU](#), smatra se da je "manje osetljiva" oblast koja bi mogla da bude unapređena uprkos razlikama između dve strane. Inače, komesarka za proširenje Marta Kos razgovarala je dan posle usvajanja izmena i dopuna seta pravosudnih zakona, sa predsednikom Skupštine Srbije Anom Brnabić o sledećim koracima Srbije da krene napred na svom putu ka [EU](#). Na pitanje kako bi ocenio predsedavanje Kipra Uniji, Slobodan Zečević kaže da je isto bilo kao ranije i da koliko god su Kiprani nama naklonjeni, ako ne postoji konsenzus oko nekog pitanja, predsedavajući tu ništa ne može da uradi. A da je Srbija tehnički spremna za otvaranje Klastera 3, naglasila je i potpredsednica Narodne skupštine Elvira Kovač, istakavši i da tehnički kriterijumi nisu prepreka daljem napretku Srbije ka članstvu u [EU](#), ali da je ključ u političkoj volji i doslednoj primeni dogovorenih obaveza. "Srbija je tehnički spremna za otvaranje Klastera 3 već nekoliko godina. To je više puta rečeno. Međutim, članice [EU](#) traže političke garancije da se reforme neće zaustaviti na papiru, već da će biti sprovedene u praksi", rekla je Kovačeva. Slobodan Zečević je saglasan sa ovim mišljenjem i kaže da je Srbija ispunila sve što se tiče ovog klastera još pre pet godina, ali da je tada [EU](#) njegovo otvaranje povezivala sa nekim drugim pitanjima. "Po novoj Makronovoj metodologiji, [EU](#) može da vas uslovljava stanjem demokratije, demokratijom medija i funkcionisanjem pravosuđa. Ako nisu zadovoljni kako to funkcioniše, onda mogu da vam ne otvaraju klaster koji se odnose na neke druge stvari. Moglo se čuti da klaster tri nismo otvorili zbog rata u Ukrajini jer nismo uveli sankcije Rusiji, što suštinski nema veze sa metodologijom pregovaranja. Svako ima diskreciono pravo da kaže da nije saglasan da neka zemlja otvori neki klaster iz nekih od navedenih razloga", kaže Slobodan Zečević. Srbija otvorila 22 od 35 poglavlja Srbija je u pregovorima sa [Evropskom unijom](#) otvorila 22 od ukupno 35 poglavlja. Ona su obuhvatila oblasti u kojima Srbija mora da ispuni zadate kriterijume kako bi postala članica [EU](#). Do sada su privremeno zatvorena poglavlja 25 i 26, o nauci i istraživanju i obrazovanju i kulturi. U međuvremenu se 2020. prešlo na pregovore kroz takozvane klaster, kada je [Evropska unija](#) usvojila novu metodologiju proširenja. Dotadašnjih 35 poglavlja grupisano je u šest klastera - vladavina prava, tržište, ekonomija, zelena agenda, poljoprivreda i spoljni odnosi. Da bi klaster bio otvoren, potrebno je, bar prema zvaničnim porukama, da [EU](#) prepozna napredak pri usaglašavanju srpskih zakona sa evropskim u određenoj oblasti. U decembru 2021, Srbija je otvaranjem takozvanog Klastera četiri nastavila pristupne pregovore. Klaster čine četiri prethodno definisana [pregovaračka poglavlja](#) - transportna politika (Poglavljje 14), energetika (Poglavljje 15), transevropske mreže (Poglavljje 21) i životna sredina i klimatske promene (Poglavljje 27). Šta građani vide kao prepreke za članstvo Kada je najavljeno ukidanje viza za ulazak u zemlje [EU](#) u novembru 2009, prema istraživanju Centra za slobodne izbore i demokratiju, podrška građana Srbije za ulazak u [EU](#) bila je rekordnih 71 odsto. A prema poslednjem istraživanju Evropske komisije objavljenom 19. juna, kako su preneli pojedini mediji, manje od trećine građana Srbije ima pozitivnu sliku o [EU](#), dok 40 odsto misli da Srbija nikada neće postati članica, pokazuju rezultati godišnjeg istraživanja Evropske komisije objavljeni 19. juna. Pozitivnu ili veoma pozitivnu sliku o [EU](#) u Srbiji ima 28 odsto građana, 32 odsto ima negativnu ili prilično negativnu, a neutralnu 38 odsto, pokazalo je istraživanje rađeno između februara i aprila. Istraživanje je pokazalo da kao prepreke za pristupanje Srbije [EU](#) oko četvrtine ispitanika vidi nerešene teritorijalne sporove, nedostatak interesovanja [EU](#) za članstvo Srbije i to da zemlja ne može da ispuni potrebne standarde. Da Srbija nikada neće postati članica [EU](#), misli 40 odsto ispitanika, 17 odsto misli da će za to biti potrebno 15 godina, 24 odsto vidi zemlju u Uniji za pet do 15 godina, a devet procenata u narednih pet godina. Kao ključne oblasti u kojima bi Unija trebalo da ima značajniju ulogu u Srbiji građani vide ekonomski razvoj i trgovinu, zdravstvo i borbu protiv korupcije i za bolju primenu zakona.

